

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/552/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714209179
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Zajacová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3714209179.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a členov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v právnej veci navrhovateľa Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, právne zastúpený JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, proti odporcom 1/R. Z., bytom M. Q. XXX/XX, Y., 2/ R. Z., bytom Q. XXX/XX, Y., 3/ J. E., bytom R. XXX/XXX, Y. Bystrica, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, IČO: 42 362 962, so sídlom Bratislava, Šafárikovo nám. 7, právne zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, Bratislava, v konaní o zaplatenie 5.977,33 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica zo dňa 2. apríla 2015, č.k. 3C/206/2014-119 v spojení s opravným uznesením zo dňa 11. mája 2015, č.k. 3C/206/2014-121, jednohlasne, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

Odporcom 1/, 2/, 3/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov náhradu trov odvolacieho konania v sume 219,20 eur, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Patrika Podhorského, advokáta so sídlom Zámocká 36, Bratislava.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh v celom rozsahu. O náhrade trov konania rozhodol tak, že odporcom 1/, 2/, 3/ náhradu trov konania nepriznal a navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 656,90 eur k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 39, § , § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, § 528 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, a § 142 ods. 1 O.s.p..

V odôvodnení uviedol, že v danej veci navrhovateľ odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú odporcovia 1/ a 2/ uzatvorili so Slovenskou sporiteľňou, a.s., ktorá (ako je všeobecne známe) je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Túto pohľadávku voči odporcom 1/ a 2/ mal získať navrhovateľ na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE zo dňa 28.3.2013. Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. OZ. Postúpením pohľadávky treba rozumieť zmenu v subjekte záväzkového vzťahu, konkrétne zmenu v osobe veriteľa, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku, ktorú má v čase postúpenia voči dlžníkovi, novému veriteľovi, a to i bez súhlasu dlžníka. V danom prípade sa však Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky odporcov 1/ a

2/ na inú osobu musí riadiť okrem všeobecných ustanovení OZ aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke, avšak po splnení určitých podmienok. Jedná sa o prípad prelomenia bankového tajomstva, ktoré je klientovi banky garantované § 91 spomínaného zákona č. 483/2001 Z. z., preto podľa názoru súdu je pre platnosť postúpenia pohľadávky banky potrebné splniť prísnejšie kritériá, keďže k postúpeniu pohľadávky ako takému môže dôjsť aj bez súhlasu dlžníka. V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 tak predpokladom postúpenia pohľadávky banky je, aby bol klient s plnením tejto pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť, a ak tak aj napriek tomu urobí, potom takéto „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ. Aktívnou vecnou legitimitáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdennej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitimitáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (v danom prípade ju namietať vedľajší účastník na strane odporcu). V danom prípade navrhovateľ tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia (v zmysle § 92 ods. 8 cit. zákona o bankách), čo je predpokladom na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitimitácie. Podľa názoru súdu len samotné oznámenie o postúpení pohľadávky, resp. zmluva o postúpení pohľadávky nestačí, ako tvrdí navrhovateľ (zrejme majú na mysli rozhodnutie R 119/2003). Uvedené rozhodnutie je použiteľné na situáciu, keď pôvodným veriteľom je „nebanka“, v danom prípade však postupca je bankou, preto R 119/2003 nemožno aplikovať. Navrhovateľ síce predložil súdu „Výzvu“ zo dňa 22.12.2010 adresovanú odporcom 1/ a 2/, v ktorej im Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, oznamuje, že so splácaním pohľadávky - úver č. 0362100914 sú v omeškaní ku dňu 30.11.2010 vo výške 611,16 eur a z uvedeného dôvodu ich vyzvala na úhradu do 10 dní od doručenia výzvy, následne však navrhovateľ nepreukázal, že uvedená výzva bola odporcom 1/ a 2/ aj skutočne zaslaná (keďže zákon č. 483/2001 Z. z. predpokladá aby výzva bola písomná, musí sa banka aspoň pokúsiť o jej zaslanie odporcom na ich poslednú známu adresu), a to napr. poštovým podacím lístkom, doručenkou a podobne. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ nepreukázal, že pohľadávku banky bolo možné postúpiť na navrhovateľa, súd má za to, že Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE zo dňa 28.3.2013, na základe ktorej podľa tvrdenia navrhovateľa nadobudol pohľadávku voči odporcom 1/ a 2/ od Slovenskej sporiteľne, a.s., treba považovať v zmysle § 39 OZ za neplatný právny úkon, nakoľko tento právny úkon je v rozpore so zákonom. Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ nadobudol platne pohľadávku Slovenskej sporiteľne, a.s., voči odporcom 1/ a 2/, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, súd návrh zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimitácie zo strany navrhovateľa na podanie tohto návrhu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.. Odporcovia 1/ - 3/ ako i vedľajší účastník na strane odporcu boli v konaní plne úspešní, preto im prináleží náhrada trov konania v plnom rozsahu. Z dôvodu, že odporcom 1/ - 3/ v konaní žiadne trovy nevznikli, súd im ich náhradu nepriznal.

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu však trovy konania vznikli, a to v súvislosti s právnym zastúpením v celkovej výške 656,90 eur (3 úkony právnej služby á 210,81 eur - 1. 02.09.2014- prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, 2. 12.12.2014- písomné podanie vo veci samej , 3. 30.1.2015 - písomné podanie vo veci samej (vyjadrenie doručené na súd dňa 3.2.2015) + 2 režijný paušál á 8,04 eur + 1 režijný paušál á 8,39 eur), ktorú náhradu trov konania je navrhovateľ povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka na strane odporcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku podľa § 149 ods. 1 a § 160 ods. 1 O.s.p.. K špecifikácii trov právneho zastúpenia zo strany vedľajšieho účastníka na strane odporcov súd uviedol, že v danom prípade právny zástupca JUDr. Patrik Podhorský zastupoval výlučne vedľajšieho účastníka na strane odporcu - občianke združenie Všeobecná ochrana práv spotrebiteľov, a nie samotných odporcov 1/ - 3/, preto mu neprináleží odmena za ich spoločné zastupovanie (hoci aj znížená o 50%). Z dôvodu nehospodárnosti a neúčelnosti súd nepriznal odmenu za dopĺňujúce vyjadrenie zo dňa 30.1.2015 (doručené súdu dňa 27.3.2015), keďže obdobná argumentácia vedľajšieho účastníka bola už obsiahnutá v predchádzajúcich vyjadreniach. Proti tomuto rozhodnutiu podal včas odvolanie navrhovateľ a žiadal, aby odvolací súd prvostupňové rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. V odvolaní namietať, že súd I. stupňa nesprávne právne posúdil vec a neúplne zistil skutkový stav veci. Svoju aktívnu vecnú legitimitáciu v konaní

preukázal predložením listinného dôkazu, Oznamenia o postúpení pohľadávky, ktorým si postupca, spol. Slovenská sporiteľňa, a.s. splnil povinnosť podľa § 526 zákona č. 40/1964 Zb.. Relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky, podporne poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4Obo/210/2001 zo dňa 11.06.2003. Účelom § 92 zákona o bankách je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Ustanovenie § 92 ods.8 zákona o bankách nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia, ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Za daných podmienok môže banka postúpiť pohľadávku aj na inú osobu, ako je banka, teda aj na osobu, ktorá ako taká nie je viazaná bankovým tajomstvom, a to aj bez súhlasu klienta. Ak by postúpila pohľadávku na inú osobu skôr, ako sú splnené stanovené podmienky, a zároveň by nemala na postúpenie pohľadávky súhlas, porušuje tým bankové tajomstvo. Účel ustanovení je vyjadrený aj v dôvodovej správe k § 92 vládneho návrhu zákona o bankách. Správnym právnym posúdením vecí a riadnym zistením skutkového stavu z predložených dôkazov by súd I. stupňa, vyhovel v celom rozsahu. Vedľajší účastník na strane odporcov v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa uviedol, že právne posúdenie súdu prvého stupňa o aplikácii § 524 a násl. Občianskeho zákonníka v spojitosti s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách ohľadom podmienok postúpenia pohľadávky z banky na tretiu osobu, je plne v súlade s právnym poriadkom, pričom navrhovateľ v tomto konaní nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu. Súd prvého stupňa správne vyhodnotil nedodržanie podmienok postúpenia pohľadávky, keďže navrhovateľ nepreukázal splnenie podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách. Navrhovateľ svoje nároky voči odporcovi odvodzuje zo zmluvy, ktorú odporca uzavrel so Slovenskou sporiteľňou, a.s., teda bankou poskytujúcou úvery na základe bankovej licencie, čo je skutočnosť všeobecne známa (§ 121 O.s.p.). Tieto nároky mal navrhovateľ získať postúpením. Preto je potrebné sa v prvom rade zaoberať otázkou, či zistený skutkový stav opodstatňuje záver, že postúpenie je (aspoň voči dlžníkovi) platné a účinné. Z už uvedeného potom vyplýva, že ak je pre platnosť postúpenia v týchto prípadoch potrebné splniť určité podmienky, ako napr. tie uvedené v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., je postupca v súdnom konaní, v ktorom takto postúpenú pohľadávku uplatňuje, povinný v zmysle §120 ods.1 O.s.p tvrdiť a dokázať predpoklady svojej aktívnej legitímácie. Teda okrem iného aj splnenie podmienok platného postúpenia. Postupca, ktorému bola pohľadávka postúpená bankou, je tak v zmysle uvedeného povinný tvrdiť a dokázať, že pred postúpením pohľadávky banka klienta písomne vyzvala na splnenie jeho záväzku a klient napriek tomu zostal v omeškaní so splatením svojho záväzku aspoň 90 dní. Nepreukázanie týchto skutočností má za následok nedokázanie aktívnej legitímácie postupníka. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok OS Nitra, č.k 9C/261/2013 zo dňa 17.02.2015, rozsudok OS Banská Bystrica č.k. 7C/209/2014 zo dňa 04.03.2015, rozsudok OS Galanta č.k. 26C/261/2014 zo dňa 27.01.2015, rozsudok OS Galanta č.k. 15C/33/2014 zo dňa 27.01.2015, rozsudok OS Považská Bystrica č.k. 3C/195/2014 zo dňa 05.03.2015, rozsudok OS Prešov č.k. 9C/153/2014 zo dňa 12.03.2015. Nepredložením dôkazu o odoslaní Výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Tento záver, teda povinnosť preukázať zaslanie výzvy bankou podľa § 92 odsek 8 zákona o bankách, vyvodil aj Okresný súd Považská Bystrica v už vyššie uvedenom rozsudku a ďalších priložených k tomuto podaniu. Všetky vyššie uvedené závery potvrdzuje aj uznesenie Krajského súdu Prešov zo dňa 29.5.2014 sp. zn. 6Co/119/2013. Čo sa týka trov vedľajšieho účastníka uviedol, že vyššie uvedené právne argumenty boli opodstatnené, úkony vedľajším účastníkom boli účelne vynaložené, a preto žiada uhradiť trovy právneho zastúpenia. Opodstatnenosť trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka potvrdzuje aj aktuálna judikatúra krajských súdov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a s prihliadnutím na právnu argumentáciu vedľajšieho účastníka jednoznačne vyplýva, že navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný. Súd prvého stupňa vec správne posúdil, keď vyhodnotil postúpenie pohľadávky za neplatné z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia pohľadávky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, navrhoval, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správny a zaviazal žalobcu nahradiť mu trovy odvolacieho konania. Odporcovia sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadрили.

Krajský súd ako súd odvolací podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal vec, a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa v spojení s opravným uznesením je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdiť. Pričom v nadväznosti na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie rozhodnutia súdu prvého stupňa, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

Právne posúdenie, ako aj postup prvostupňového súdu, po preskúmaní odvolací súd považoval za správny. Súd prvého stupňa rozhodol správne, keď návrh zamietol v celom rozsahu z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zo strany navrhovateľa na podanie tohto návrhu.

Odvolací súd mal z obsahu spisu za preukázané, že v danej veci navrhovateľ odvodzuje svoje právo od zmluvy, ktorú odporcovia 1/ a 2/ uzatvorili so Slovenskou sporiteľňou, a.s., ktorá (ako je všeobecne známe) je bankou v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Túto pohľadávku voči odporcom 1/ a 2/ mal získať navrhovateľ na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE zo dňa 28.3.2013.

Postúpenie pohľadávky je upravené v ustanoveniach § 524 a nasl. OZ. Postúpením pohľadávky treba rozumieť zmenu v subjekte záväzkového vzťahu, konkrétne zmenu v osobe veriteľa, keď na základe zmluvy medzi pôvodným veriteľom a treťou osobou postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku, ktorú má v čase postúpenia voči dlžníkovi, novému veriteľovi, a to i bez súhlasu dlžníka.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa však správne konštatoval, že Slovenská sporiteľňa, a.s., ako banka a pôvodný veriteľ pri postúpení pohľadávky odporcov 1/ a 2/ na inú osobu sa musí riadiť okrem všeobecných ustanovení OZ aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ktorý umožňuje banke postúpiť pohľadávku aj inej osobe ako banke, avšak po splnení určitých podmienok. Jedná sa o prípad prelomenia bankového tajomstva, ktoré je klientovi banky garantované § 91 spomínaného zákona č. 483/2001 Z. z., preto aj podľa odvolacieho súdu je pre platnosť postúpenia pohľadávky banky potrebné splniť prísnejšie kritériá, keďže k postúpeniu pohľadávky ako takému môže dôjsť aj bez súhlasu dlžníka. V zmysle citovaného ustanovenia § 92 ods. 8 tak predpokladom postúpenia pohľadávky banky je, aby bol klient s plnením tejto pohľadávky v omeškaní aspoň 90 dní a zároveň aby ho banka na jej splnenie písomne vyzvala. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávku banka nemôže postúpiť, a ak tak aj napriek tomu urobí, potom takéto „postúpenie“ je svojím obsahom a účelom v rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 OZ.

V danom prípade navrhovateľ tvrdiac, že pohľadávku nadobudol postúpením od banky, mal riadne preukázať splnenie podmienok platného postúpenia (v zmysle § 92 ods. 8 cit. zákona o bankách), čo je predpokladom na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie. Odvolací súd zhodne so súdom prvého stupňa je názoru, že len samotné oznámenie o postúpení pohľadávky, resp. zmluva o postúpení pohľadávky nestačí. Navrhovateľ síce predložil súdu prvého stupňa „Výzvu“ zo dňa 22.12.2010 adresovanú odporcom 1/ a 2/, v ktorej im Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava, oznamuje, že so splácaním pohľadávky - úver č. 0362100914 sú v omeškaní ku dňu 30.11.2010 vo výške 611,16 eur a z uvedeného dôvodu ich vyzvala na úhradu do 10 dní od doručenia výzvy, následne však navrhovateľ nepreukázal, že uvedená výzva bola odporcom 1/ a 2/ aj skutočne zaslaná (keďže zákon č. 483/2001 Z. z. predpokladá aby výzva bola písomná, musí sa banka aspoň pokúsiť o jej zaslanie odporcom na ich poslednú známu adresu), a to napr. poštovým podacím lístkom, doručenkou a podobne. Vzhľadom k tomu, že navrhovateľ nepreukázal, že pohľadávku banky bolo možné postúpiť na navrhovateľa, mal aj odvolací súd za to, že Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 0329/2013/CE zo dňa 28.3.2013, na základe ktorej podľa tvrdenia navrhovateľa nadobudol pohľadávku voči odporcom 1/ a 2/ od Slovenskej sporiteľne, a.s., treba považovať v zmysle § 39 OZ za neplatný právny úkon, nakoľko tento právny úkon je v rozpore so zákonom.

Vzhľadom k tomu, že v konaní nebolo preukázané, že navrhovateľ nadobudol platne pohľadávku Slovenskej sporiteľne, a.s., voči odporcom 1/ a 2/, ktorej zaplatenie je predmetom tohto konania, súd prvého stupňa správne návrh zamietol v celom rozsahu, a to z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie zo strany navrhovateľa na podanie tohto návrhu.

Súd prvého stupňa rozhodol správne i o náhrade trov konania a preto sa v tejto časti odvolací súd stotožňuje s odôvodnením súdu prvého stupňa tak ako to predpokladá ust. § 219 ods. 2 O.s.p..

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd námietky navrhovateľa uvádzané v odvolaní nepovažoval za dôvodné, a preto rozsudok prvostupňového súdu v spojení s opravným uznesením potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.. Odporcom 1/, 2/, 3/, ktorí boli v odvolacom konaní úspešní odvolací súd náhradu

trov odvolacieho konania nepriznal, pretože títo si ju neuplatnili. V odvolacom konaní úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcov odvolací súd priznal k náhrade trovy odvolacieho konania za 1 úkon právnej pomoci, t.j. 210,81 eur podľa § 10 ods. 1 v spojení s § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za písomné vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa + režijný paušál 8,39 eur podľa § 16 ods. 3 uvedenej vyhlášky, spolu 219,20 eur, k náhrade ktorých bol zaviazaný navrhovateľ, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.